

Кликом до културног наслеђа

Питања

1. Шта све подразумевамо под културним наслеђем?
2. Зашто је важно препознати и чувати културно наслеђе?
3. Како се дели културно наслеђе?
4. Шта је то нематеријално, а шта материјално наслеђе?
5. Како се даље дели материјално наслеђе?
6. Чиме се бави Републички завод за заштиту споменика културе у Србији?
7. Напиши по 2-3 реченице и убаци слике следећих непокретних културних добара:
 - споменички комплекс Стари Рас са манастиром Сопоћани;
 - манастир Студентица;
 - манастир Грачаница и Пећка Патријаршија;
 - археолошко налазиште Гамзиград - *Romuliana*
8. Да ли Мирослављево јеванђеље представља део културног наслеђа Србије? Објасни зашто.
9. Шта чини нематеријално културно наслеђе?
10. Напиши по 2-3 реченице и убаци слике о:
 - крсној слави;
 - народној игри коло;
 - певању уз гусле;
 - пиротском качкаваљу.
11. Шта чини културно наслеђе Србије?

Одговори

Свака држава има своје културно наслеђе. Тема овог пројекта је упознавање са културним наслеђем Србије и разумевање његових одлика.

1. Под културним наслеђем подразумевамо: славе, народне ношње, народне игре и друго.
2. Познавање културног наслеђа је битно да бисмо разумели културне разлике и да бисмо га сачували и поштовали остале културе.
3. Културно наслеђе се дели на материјално и нематеријално.
4. Нематеријално наслеђе подразумева језик, народне обичаје, традицију, веровања... У материјално наслеђе убрајамо грађевине, вредне предмете, уметничка дела и споменике.
5. Нематеријално наслеђе даље се дели на: уверења, традиције, обичаји и животни стил.

6. Републички завод за заштиту споменика културе истражује и штити материјално културно наслеђе Србије.
7. **Манастирски комплекс Стари Рас** се састоји од следећих локалитета: Градина на Пазаришту са Пограђем, Трговиште, Градина у Постењу, Рељина градина, црква у Напрељу и црква у Постењу Овај комплекс обухвата манастир Сопоћани, манастир Ђурђеви ступови и цркву светих Апостола Петра и Павла.

Манастир Сопоћани налази се близу Новог Пазара. Подигао га је Краљ Урош I у периоду од 1243-1276. године. Манастир је добио назив по старословенској речи сопот што значи извор.

Манастир Студеница је мушки манастир српске православне цркве. Подигао га је жупан Стефан Немања 1186. године. Налази се на 44 км северно од Рашке.

Манастир Грачаница се налази у Грачаници, удаљеној 10 км од Приштине. Подигао га је краљ Милутин са женом Симонидом и сином Стефаном у периоду од 1315-1321. године.

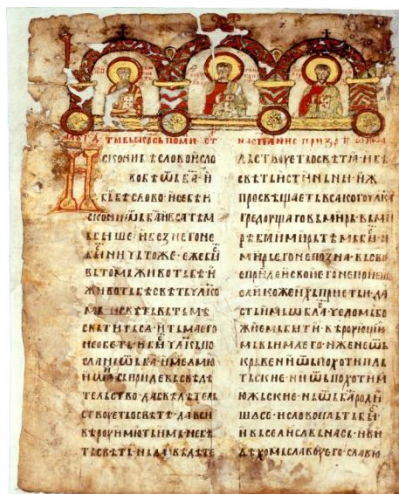
Пећка патријаршија је историјски назив за Српску православну цркву у периоду од 1346. до 1463. године, а затим поновно од 1557. до 1766. године. Њено седиште је било у Пећком манастиру.

Гамзиград представља археолошко налазиште у близини Зајечара. Налази се у склопу чувене античке римске царске палате под називом *Feliks Romuliana*. Гамзиград је представљао резиденцију римског цара Гаја Валерија Максимијана Галерија.

8. **Мирослављево јеванђеље** је један од најзначајнијих ћириличких споменика српско-словенске писмености из 12. века. Мирослављево јеванђеље је по свом саставу јеванђелистар, богослужбена књига у којој су текстови распоређени према читањима у току црквене године. Писано је за Мирослава, брата жупана Стефана Немање. Настало је у Рашкој, што данас представља територију Србије и чува се у Народном музеју у Београду, па због тога Мирослављево јеванђеље представља део културног наслеђа Србије.

9. Нематеријално културно наслеђе чине језик, усмена традиција и уметност, обичаји, празници, знања и веровања.
10. **Слава** у српској православној породици представља молитвени догађа. На тај дан се слави неко од светаца. Порекло славе се везује за дан крштења племеских старешина и тако се преноси генерацијама, те се прославља као успомена на тај дан.

Коло је врста колективне народне игре. Представља нематеријално наслеђе Србије и постоји више начина извођења кола у зависности од краја у коме је настало, на пример хародне игре Шумадије разликују се од игара са Косова и Метохије.

Певање уз гусле подразумева солистичко певање народних епских песама у десетерцу које прате гусле. Гусле су једножичани гудачки инструмент.

Пиротски качкаваљ је врста качкаваља који се на посебан начин производи у околини Пирота у Србији. Настаје од овчијег млека и данас је овај производ прави бренд, производ традиционалног и квалитета и укуса.

11. Културно наслеђе Србије чине крсна слава, црквени обичаји, народна веровања, ћилимарство, народна ношња и народне игре (коло), свирање на гајдама, певање из вика, разна уметничка дела, споменици културе, бројни манастири и цркве...

Од свих културних наслеђа Србије, највише волим манастире и цркве који красе нашу земљу и величају православну веру. Ја се поносим културним наслеђем своје земље. Научио сам да је битно чувати културу свог народа, али такође је битно препознати и поштовати остале културе које се разликују од наше.